

СТАНОВИЩЕ

от д.ф.н. Александър Методиев Кънев – професор в катедра
„История на философията” към СУ „Св. Климент Охридски”
по материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност
‘доцент’ на ЮЗУ „Неофит Рилски“
по област на висше образование: 2. Хуманитарни науки
професионално направление: 2.3. Философия (Логика)

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 52 от 02.07.2019 г. за нуждите на катедра „Философия” към Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Силвия Владимирова Кръстева. Д-р Силвия Кръстева отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност ‘доцент’, определени в чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ, чл. 53 ал. 4 на Правилника за приложение на ЗРАСРБ и чл. 80 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в Югозападния университет „Неофит Рилски“. Представеният от кандидата комплект материали е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ. Д-р Кръстева участва в конкурса с монография (*Генезис и поле на логическата теория. Студии по философска логика*) и 15 статии.

Силвия Кръстева е родена през 1970 г. Следва философия в СУ „Св. Климент Охридски”, където се дипломира като магистър през 1996 с дипломна работа върху класическия немски идеализъм под научното ръководство на Иван С. Стефанов. От 1997 до 2000 г. е редовен докторант в СУ към катедра „Логика, етика и естетика”. През 2010 г. защитава успешно дисертация на тема „Съдържателната логика в класическия немски идеализъм”. Три години преди това става главен асистент към катедра „Философия” в ЮЗУ „Неофит Рилски”, където преди това е била избрана за асистент през 1999 г. и ст. асистент през 2004 г. Работила е също като хоноруван преподавател по логика в СУ „Св. Климент Охридски” и НАТФИЗ „Кр. Сарафов”. Владее английски, немски и руски езици.

Представената за конкурса монография *Генезис и поле на логическата теория. Студии по философска логика* си поставя мащабни цели: да реконструира и коментира три различни парадигми на разбирането на логиката: на Аристотел, Кант-Хегел и основоположниците на модерната логика. Говоренето за парадигми акцентира върху това, че историята на логиката се характеризира не само с непрекъснато развитие на едни и същи фундаментални идеи (например тези на Аристотел), а също и с нови подходи към осветляване на природата и взаимовръзката на формите на логическото. Такива нови подходи след Аристотел предлагат Кант и Хегел, а по-късно през 19. век и фигури като Бул, Фреге, Ръсел и др. Така монографията тематизира както моментите на континуитет, така и тези на дисконтинуитет между основни логически парадигми от Аристотел до ранния Витгенщайн. Тя се състои от три части, посветени на парадигмите съответно на Аристотел, Кант-Хегел и модерната логика. Във всяка от частите има интересни наблюдения и обобщения, разкриващи специфичната авторова перспектива към историята и философията на логиката. Логическата теория на Аристотел е ориентирана към битието и съответно към формите на познание на външния свят. Кант и Хегел формулират продуктивни проекти за систематизация на логическите форми, а основоположниците на модерната логика въвеждат математически методи, за да реконструират и развият по-нататък постиженията на традиционната логика. Някои от тези методи разкриват и перспективи към 'логика на безкрайността'.

Силвия Кръстева демонстрира добро познаване на първичната литература. Прави впечатление също, че обръща сериозно внимание на българската литература по дискутираните въпроси. Това е станало отчасти за сметка на представяне и коментиране на актуалните международни дебати. Аристотел например отново е изключително актуален в полето на метафизиката и съответно на дискусиите за отношението между логика и реалност. Понастоящем нео-Аристотелианската школа в метафизиката е сред водещите в света. В контекста на аналитичната философия, например при философи като Брандъм и Макдауък, има съществено съживяване също на интереса към Хегеловата теория за понятието и логиката, а дискусиите върху вижданията за логиката на Фреге, Ръсел и Витгенщайн не са заглъхнали. Същото важи и за приносите на Кантор, при коментирането на които са визирани и значителна част

от чуждестранните заглавия в библиографията. Предвид обаче синоптичната задача по проследяване на линиите на непрекъснатост и дисконтинуитет в историята на логиката от Аристотел до Витгенщайн е нормално да се акцентира по-малко върху огромната вторична литература по разискваните теми. Според мен изследването е щяло да спечели от по-обширна дискусия на критериите за идентифициране на отделните парадигми, чрез която, например, е можело да се обоснове допълнително групирането на логическите възгледи на Кант и Хегел в една парадигма. Би било интересно и да се коментира появата и интензивното развитие на некласическите логики през последните десетилетия от гледна точка на представената от кандидата перспектива.

Статиите, с които Силвия Кръстева участва в конкурса, са преобладаващо върху теми и автори, които са централни за монографията: Аристотел, Кант, Хегел, Кантор. Част от тях са посветени обаче на идеи на Лайбниц и Хайдегер, свързани съответно с принципа на достатъчното основание, модалните категории и херменевтичния кръг. Те затвърждават впечатлението, че Силвия Кръстева има широк поглед върху историята и философията на логиката. Както статиите, така и монографията са изцяло продукт на авторите усилия и не оставят никакви съмнения за наличие на плагиатство.

Силвия Кръстева има дългогодишна преподавателска кариера, отличаваща се с висок професионализъм и широта на интересите. Преподавала е логика, антична философия, онтология, съвременна философия, философия на науката и пр. Била е силно ангажирана с множество научни проекти и участва активно в живота на академичната общност, а така също и в международни форуми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Трудовете, с които д-р Кръстева участва в конкурса, имат творчески характер и допринасят към изследванията върху историята и философията на логиката у нас. Преподавателската ѝ и цялостната ѝ академична дейност са на високо професионално равнище. С оглед на това категорично препоръчвам на членовете на уважаемото жури да подкрепят избора ѝ за доцент към катедра „Философия” на Философски факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски” по професионално направление 2.3 Философия (Логика).

София, 18.10. 2019 г

проф. д.ф.н. Александър Кънев

OPINION

**by Prof. DPSc Alexander Metodiev Kanev,
Lecturer in Contemporary Philosophy
at the Chair of History of Philosophy,
Sofia University “St. Kliment Ohridski”**

on: competition for the occupation of the academic
position "Associate Professor" at the Faculty of Philosophy,
South-West University "Neofit Rilski"
in the field of higher education 2. Humanities,
Professional field 2.3. Philosophy, Specialty Logic

Asst. Prof. Silviya Kristeva is the sole candidate in the competition for the academic position of Associate Professor in Philosophy (Logic) for the needs of the Chair of Philosophy at South-West University “Neofit Rilski”, announced in the State Gazette, Issue 52 of 02. July 2019. Asst. Prof. Kristeva meets the minimal national requirements for the position and has submitted all necessary documents and information. She participates in the competition with one monograph and 15 papers.

Silviya Kristeva was born in 1970. She earned a Master’s degree in Philosophy from the Sofia University “St. Kliment Ohridski” with a thesis on the relation between method and metaphysics in classical German idealism. From 1997 to 2000 she was a PhD student at the Chair of Logic, Ethics and Aesthetics, Sofia University “St. Kliment Ohridski”. In 2010 she obtained her PhD with a dissertation titled “The Content Logic in Classical German Idealism”. Since 2007 the candidate has been a Chief Assistant Professor at the Chair of Philosophy in the Faculty of Philosophy, South-West University “Neofit Rilski”. Prior to that Silviya Kristeva taught logic and philosophy at the same university and also at Sofia University “St. Kliment Ohridski” and NATFA “Krastyo Sarafov”. She speaks English, German and Russian.

The monograph submitted by Silviya Kristeva deals with the history and philosophy of logic. It sets out to reconstruct and analyse three major paradigms of thinking about logic: namely, those of Aristotle, Kant-Hegel, and the founders of modern logic. The talk about paradigms indicates that logic's historical development is not a continuous elaboration of Aristotle's fundamental ideas, but involves also radically new approaches to the nature and the interrelation of logical forms. Such new approaches were offered by Kant and Hegel, and then by Boole, Frege, Russell... Thus, the monograph pays attention both to the phenomena of continuity and discontinuity between the logical paradigms from Aristotle through Kant and Hegel to Frege and the other founders of modern logic. Correspondingly, it consists of three parts dedicated to any of these paradigms. Any of the parts contains numerous interesting observations and generalizations, displaying the unconventional author's perspective towards the history and philosophy of logic. Aristotle's logic is oriented towards being and thus towards the forms of the cognition of the external world. Kant and Hegel offer ingenious ways of systematising the field of logical forms, and Boole, Frege, Russell... introduce new methods in order to reconstruct and develop further the achievements of traditional logic. According to Kristeva, some of the methods related to the theory of sets point towards a 'logic of infinity'.

Silviya Kristeva shows good knowledge of the primary literature. She pays also close attention to the secondary literature on the discussed topics published in Bulgarian. Arguably, she has done it at the expense of presenting and commenting on the current international debates on the relation between logic and reality. In the context of the rise of neo-Aristotelian views in contemporary metaphysics, Aristotle's view of the interrelation between logic and ontology is being widely discussed currently. Analytic philosophers, such as Brandom and McDowell, show keen interest in Hegel's theory of concept and, more generally, logic. At the same time, the ideas of the founders of modern logic continue to be a hot topic in the secondary literature. The same holds of Cantor's contributions to the theory of sets. Given, however, the large-scale synoptic task of the monograph in reconstructing the moments of continuity and discontinuity in the Western logical tradition from Aristotle to the early Wittgenstein, it is normal to pay less attention to the huge secondary literature on the discussed ideas. In my view, the study would have benefitted from a more extensive discussion of the criteria of differentiating between logical paradigms, and, thus, of the reasons to group together the logical conceptions of

Kant and Hegel or of the decision to refrain from commenting on the meteoric rise of non-classical logics over the last few decades.

The articles submitted by Silviya Kristeva are mostly on topics and authors central to her monograph: Aristotle, Kant, Hegel, and Cantor. However, some of them deal with ideas of Leibniz and Heidegger, related respectively with the principle of the sufficient reason, modal categories and the hermeneutic circle. They confirm the impression that Silviya Kristeva has a broad understanding of the history and philosophy of logic. Both the monograph and the articles are free of plagiarism.

Silviya Kristeva has taught philosophy for many years at a high professional level. She has lectured on logic, ancient philosophy, ontology, contemporary philosophy, philosophy of science, etc. She has participated in many research projects and also in international forums. She has always been heavily involved in the academic life of the South-West University's community.

CONCLUSION: Silviya Kristeva's works contribute to the further development of philosophical logic in Bulgaria. Her teaching and academic activities have been generally excellent. Therefore, I strongly recommend that the Scientific Jury propose to the Faculty of Philosophy at the South-West University "Neofit Rilski" to appoint Silviya Vladimirova Kristeva, Ph.D., as an Associate Professor in Philosophy (Logic).

Sofia, 18.10.2019

Prof. DPsC Alexander Kanev